Houd de regie!

Als ondernemer op zoek naar financiering heeft u hopelijk de keuze uit verschillende opties. Besluit u om een participatiemaatschappij in de arm te nemen, dan heeft u diverse keuzemogelijkheden. Er zijn immers veel partijen actief op de markt. Waar moet u allemaal op letten als u een juiste keuze wilt maken? En wat zijn mogelijke valkuilen?

Stel dat u een goed plan heeft om uw bedrijf een groeispurt te bezorgen. Het ontbreekt u alleen nog aan voldoende financiële middelen om het plan ten uitvoer te brengen. U zult dan op zoek moeten naar een financier. Dit kan de bank zijn. Maar banken zijn nog steeds erg terughoudend met het verschaffen van krediet. Bovendien zijn het geen verschaffers van risicodragend vermogen.

Happig

Banken zijn dus niet altijd happig op het meedoen met een investering. Steeds meer ondernemers kloppen daarom aan bij participatiemaatschappijen. Deze bedrijven investeren in uw onderneming in ruil voor een deelneming in uw bv. Ze staan het management van uw bv ook bij met adviezen en een netwerk. Waar moet u allemaal op letten voordat u in zee gaat met een participatiemaatschappij?

Vier

Participatiemaatschappijen zullen vaak een looptijd met u afspreken. Dit kan vijf jaar zijn, of bijvoorbeeld zeven jaar. Na afloop van die periode pakt de investeerder zijn biezen, in de hoop een mooi rendement te hebben behaald op zijn investering. Maar: hoeveel omzet draait u over twee jaar? Wat is de winstgevendheid van uw onderneming over vier jaar? Prognoses maken is het moeilijkste wat er is. Voor u, en dus zeker voor de investeerder. U heeft als ondernemer immers altijd te maken met risico's. Allerlei zaken bepalen of u de gestelde doelen en limieten haalt.

Rust

Beperking in tijd is écht een beperking als het gaat om participaties. Wees u daarvan bewust. Gun uzelf de tijd, want u kunt die tijd hard nodig hebben. Vraag die tijd ook van de investeerder. Deelnemingen met een onbepaalde looptijd geven u als ondernemer rust en ruimte om uw ondernemingsplan uit te voeren. Dat heeft nogal eens een positief effect op de bedrijfsresultaten – en dus ook op het rendement van de investeerder.

Handen

Sommige participatiemaatschappijen leggen sancties op het niet halen van bepaalde financiële doelen. Die maatschappijen krijgen dan bijvoorbeeld automatisch een nog groter belang in handen. U wordt dan een tweede keer bestraft, terwijl de gebrekkige groei misschien niet te voorkomen was, bijvoorbeeld omdat deze te wijten is aan externe factoren als een financiële crisis.

Roer

Vaak loopt het aandeel dat u uiteindelijk uit handen geeft op tot boven de 50%. Of dit een gezonde verhouding tussen de ondernemer en de participant oplevert, is maar zeer de vraag. Toch eisen veel investeerders op voorhand al een meerderheidsbelang in uw onderneming. Wees dan op uw hoede! U wilt immers aan het roer blijven staan, want u weet het beste wat goed is voor uw onderneming en welke koers uw bv moet varen. Als een participatiemaatschappij u dat vertrouwen geeft, presteert u ook beter.
Uiteraard staan in de participatieovereenkomst vaak wel clausules die het minderheidsbelang van de participatiemaatschappij beschermen. Is er bijvoorbeeld een 'teveel' aan eigen vermogen? Dan komen aandeelhouders overeen dat boven een van tevoren bepaalde solvabiliteit de overtollige middelen moeten worden uitgekeerd aan de aandeelhouders als dividend. Maar dit heeft dus alleen gevolgen voor u en het bedrijf als de zaken voortvarend gaan.

Aandeel

U doet er goed aan niet zomaar akkoord te gaan met een te groot aandeel voor de investeerder – hoezeer u zijn geld ook kunt gebruiken. Sterker nog: het loont doorgaans om niet met participatiemaatschappijen die zulke eisen stellen in zee te gaan. Vraag altijd meerdere offertes aan bij participatiemaatschappijen. Dan merkt u de grote onderlinge verschillen. Een participatiemaatschappij die 'genoegen' neemt met een minderheidsbelang heeft zo zijn voordelen. Als de investeerder ook nog durft te investeren met een onbepaalde looptijd, weet u dat u goed zit.

Laag

Uiteraard is het verstandig voor een professionele partij te kiezen, die ook kan assisteren en kritisch naar uw onderneming kijkt. En die uw kredietfaciliteiten en de tweede laag van uw management nog eens onder de loep legt. Overigens is een investeerder heel iets anders dan een adviseur. Een adviseur zal zijn cliënt eerder adviseren om voor risicomijdend gedrag te kiezen. Terwijl een mede-eigenaar in hetzelfde schuitje zit en als een derde het risicoprofiel van de onderneming heeft afgewogen.

Kwijt

Een laatste tip: lees van tevoren de participatieovereenkomst heel goed door. Daar staan nogal eens clausules in waar u achteraf misschien niet voor getekend zou willen hebben. Stel dat uw bv niet de resultaten boekt zoals die in het ondernemingsplan stonden en de participatiemaatschappij heeft het recht bedongen om haar achtergestelde lening te converteren in aandelen, waardoor haar aandeel stijgt tot bijvoorbeeld 60%. Dan bent u niet alleen een deel van uw bedrijf kwijt, maar wijzigt ook de zeggenschap. Weeg deze risico's vooraf goed af. Wilt u het risico niet lopen om straks een belangrijk deel van uw bedrijf kwijt te zijn, dan kunt u ook kiezen voor langzame groei, zónder investeerder.

Leo Zijerveld, directeur van participatiemaatschappij Ecart Invest, tel. (070) 355 47 88, e-mail: zijerveld@ecart.nl, www.ecart.nl

alleen voor intern/eigen gebruik